

zoriti na dve metodološki zadregi. Prva se tiče uporabe terminov denotacija in konotacija, ki sta dediščina strukturalizma. Roland Barthes, ki je semiološko dihotomijo uvedel v zvezi s problematiko mitov sodobnega življenja, predstavi denotacijo kot dobesedni, očitni, zdravorazumski pomen, konotacijo pa pomen, konstruiran na podlagi osebnih ali širše kulturnih izkušenj. Čeprav se zdita koncepta zelo uporabna, pa imata tako kot vse strukturalistične dihotomije z vidika današnje kontekstualno usmerjene znanstvene paradigme preprosto napako: stvarnost slikata črno-belo. Pomeni besed pa v jezikovnem univerzumu niso ločeni na dve kategoriji; na nevtralne pomene in one, ki se berejo med vrsticami. Ravno to dejstvo pa implicira vaja 10 v učbeniku: izberite si določeno osebo in jo poimenujte na različne načine. Kakšne denotativne (eksplicitne) in konotativne (implicitne) pomene ustvarja to poimenovanje? Jasno je namreč, da brez konteksta težko govorimo o t. i. konotaciji. Poimenovanje Janez Novak ima v različnih besedilih in govornih položajih popolnoma različne implikacije. V glavi nekega uradnega dopisa najbrž ne takšnih kot med kolegi v pivskem omizju.

Pravzaprav se podobna zadrega pojavi v zvezi z retoričnimi figurami oz. tropi, kot jih avtorica poimenuje. Privzame definicijo tropa kot »odklona od običajnega in značilnega pomena besede«, čeprav se jezikoslovje že nekaj desetletij vprašuje, kaj je to »običajni pomen besede« oz. ničta točka pomena. Kar je običajno v nekem besedilu, morda deluje neobičajno v drugem. Pa tudi metafora ni le »raba ene besedne zveze namesto druge«, ampak mnogo več: orodje za konceptualizacijo sveta.

Ne glede na omenjene zadržke je učbenik Karmen Erjavec in Melite Poler Kovačič vendarle pomemben prispevek k razvoju kritične diskurzivne analize v slovenski znanosti. KDA je namreč vedno bolj privlačna zlasti za tiste raziskovalce, ki kažejo posebno senzibilnost do družbene neenakosti, diskriminacije in manjšinskega vprašanja nasploh.

Simona Bergoč
Univerza na Primorskem
simona.bergoc@guest.arnes.si

Seminar v Bolzanu: *Normiranje, usklajevanje in jezikovno načrtovanje*, 8. 2. 2008

V petek, 8. 2. 2008, je na *Institute for Specialised Communication and Multilingualism na European Academy (EURAC)* (Inštitut za specializirano komunikacijo in večjezičnost, Evropska akademija) v Bolzanu potekal seminar z naslovom *Normiranje, usklajevanje in jezikovno načrtovanje*. Celodnevni seminar je potekal v treh jezikih, v nemščini, italijanščini in francoščini, slovenščina, čeprav četrti uradni jezik Alpske konven-

cije, žal ni bila vključena med delovne jezike. Seminar je poleg mednarodne konference v Benetkah oktobra 2007 sodil med sklepne dogodke ob uspešnem zaključku mednarodnega terminološkega projekta LexALP, katerega vodilni partner je omenjeni inštitut. Cilj projekta je bil zbrati in uskladiti pravno terminologijo v štirih uradnih jezikih Alpske konvencije s področja prostorskega načrtovanja in trajnostnega razvoja in

razviti na spletu dostopna informacijska orodja s terminološko zbirko in korpusom. Informacijski sistem projekta LexALP je brezplačno dostopen na spletnem naslovu: www.eurac.edu/lexalp.

Seminarja so se udeležili predstavniki številnih držav iz različnih institucij, tako akademskih kot javnih. Prireditelj je bila tematsko razdeljena na tri sklope: usklajevanje, normiranje, jezikovno načrtovanje, pri čemer je bil poudarek predvsem na pravni terminologiji in večjezičnih spletnih glosarjih.

Govorniki so predstavili svoje izkušnje, pridobljene na različnih terminoloških projektih ali institucijah, ki se ukvarjajo s terminološkimi in jezikovnimi vprašanji ter standardizacijo.

Pascale Berteloot z Urada za uradne publikacije Evropskih skupnosti je spregovorila o standardizaciji pravnih aktov Evropske unije v vseh uradnih jezikih in opozorila na pravne razlike med nacionalnimi državami in EU. Usklajevanje pri tolikšnem številu jezikov ne more biti nikoli popolno, lahko pa vsekakor izloči mnoge nedoslednosti. **Elena Chiocchetti** z *Institute for Specialised Communication and Multilingualism na European Academy* (EURAC) (Inštitut za specializirano komunikacijo in večjezičnost, Evropska akademija) je predstavila izkušnje z usklajevanjem štirijezične pravne terminologije uradnih jezikov Alpske konvencije pri projektu LexALP. Izpostavila je razlike med različnimi pravnimi sistemi v alpskih državah, še posebno konceptualne, zaradi česar je usklajevanje terminologije v jezikih, kjer določen pravni koncept ne obstaja, še toliko bolj zahtevno, definiranje koncepta pa zahteva še posebno previdnost. **Gilles Serrasét** z *Université Joseph Fourier*

(Univerza Joseph Fourier) iz Grenobla je predstavil platformo »jibiki«, na kateri je zasnovana terminološka zbirka pri projektu LexALP. Poudaril je, da je računalniško jezikoslovje pomembna veda pri izdelavi spletnih slovarjev, posebno večjezičnih, saj je izdelava več kot 3-jezičnih v tiskani (knjižni) obliki praktično neizvedljiva.

Heinrich Zanon iz *Paritätische Terminologiekommision* (Skupna komisija za terminologijo) je izpostavil težave pri razvijanju in normiranju nemškega pravnega jezika na Južnem Tirolskem, kjer ima nemščina poleg italijanščine prav tako status uradnega jezika in kjer se srečujejo z mnogimi težavami pri tem, kako poimenovati pravne koncepte italijanske zakonodaje v nemškem jeziku. **Natascia Ralli** in **Isabella Stanizzi** z *Institute for Specialised Communication and Multilingualism na European Academy* (EURAC) (Inštitut za specializirano komunikacijo in večjezičnost, Evropska akademija) sta tematiko še poglobili; sodelujeta pri terminološki analizi in pravni primerjavi terminologije v obeh jezikih v fazi pred normiranjem. Predstavili sta nekaj konkretnih terminoloških primerov, večinoma s področja šolstva in formalnega izobraževanja. **Verena Lyding** (v sodelovanju z **Isabello Ties**) – prav tako z *Institute for Specialised Communication and Multilingualism na European Academy* (EURAC) (Inštitut za specializirano komunikacijo in večjezičnost, Evropska akademija) – je spregovorila o uveljavljanju rabe normiranih terminoloških podatkov pri računalniškem jezikoslovju in predstavila informacijski sistem Bistro, terminološko zbirko nemško-italijanske pravne terminologije.

Bénédicte Madinier iz *Délégation*

générale à la langue française et aux langues de France (Generalna delegacija za francoski jezik in jezike Francije) s francoskega ministrstva za kulturo je predstavila proces bogatenja besedišča francoskega jezika, pri katerem sodelujejo številne ugledne francoske inštitucije. Še posebno na področju znanosti, ekonomije, tehnike in prava vdirajo v francoščino strokovni termini iz angleščine, zato primanjkuje strokovnega besedišča v francoščini. S procesom bogatenja besedišča skušajo ustaviti vdor terminov iz angleščine s tem, da na novo sestavljajo in predlagajo terminološke rešitve v francoščini in v boju proti angleščini kot *lingui franci* ohranjajo večjezičnost. **Anne-Marie Gendron** iz *Sektion Terminologie der Schweizerischen Bundeskanzlei* (Terminološka sekcija predsedstva zvezne vlade v Švici) je v imenu **Madeleine Aviolat** spregovorila o jezikovnem načrtovanju v Švici, kjer se srečujejo s prevajanjem zakonodaje v vse uradne državne jezike in tudi v angleščino. Predstavila je petjezični glosar Termdat, ki zajema pravno ter-

minologijo z različnih področij. **Marko Stabej** z Univerze v Ljubljani je spregovoril o današnji in pretekli jezikovni politiki v Sloveniji. Kronološko je predstavil položaj slovenskega jezika skozi različna zgodovinska obdobja, torej njegovo pot od manjšinskega neuradnega jezika v monarhiji in njegovega kasnejšega statusa v federalni Jugoslaviji vse do današnjega položaja, ki ga ima kot eden od 22 uradnih jezikov Evropske unije.

Evropska akademija (EURAC) v Bolzanu vsakoletno prireja mnoge seminarje, konference in delavnice s področja jezikoslovja in računalniškega jezikoslovja, vendar je bil ta seminar prvi dogodek na temo normiranja, usklajevanja in načrtovanja v jeziku.

Helena Dobrila
Bolzano/Bozen
Evropska akademija (EURAC)
Institute for Specialised Communication and Multilingualism (Inštitut za specializirano komunikacijo in večjezičnost)
helenadobrila@yahoo.com

7. mednarodna poletna šola in simpozij o humorju in smehu, Aberdeen, 9.–14. julij 2007

Letošnje sedmo interdisciplinarno srečanje znanstvenikov in raziskovalcev, ki se ukvarjajo s preučevanjem humorja in smeha, je pod okriljem Mednarodne zveze za preučevanje humorja (*International Society for Humour Studies*, ISHS) in pokroviteljstvom podjetja Hakia Inc. gostila univerza škotskega obmorskega mesta Aberdeen. Organizacijo je prevzel **Graeme Ritchie** z Oddelka za računalniške vede Univerze v Aberdeenu, vodja predavanj in delavnic pa je bil **Willibald Ruch** z Univerze v Zürichu. V slabem tednu celodnevni pre-

davanj in delavnic je bila problematika humorja obravnavana s sociološkega, antropološkega, psihološkega in jezikoslovnega vidika, podprta pa je bila s primeri šal v angleškem jeziku.

S sociološkega vidika so humor na predavanjih predstavili **Christie Davies** (Univerza v Readingu), **Giselinde Kuipers** (Univerza v Amsterdamu) in **Sharon Lockyer** (Brunelova univerza v Londonu). Christie Davies se je v prvem predavanju posvetil sovjetskim političnim šalam in jih razlagal v kontekstu tedanjih